



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA

**POROČILO O UPORABI PRISILNIH SREDSTEV IN
NAPADIH NA POLICISTE
V LETU 2021**



Ljubljana, marec 2022

UVOD

V Službi generalnega direktorja policije GPU smo pripravili poročilo o uporabi prisilnih sredstev in napadih na policiste v letu 2021. Statistične podatke – »Letno poročilo – nova metodologija« in podatke iz tekoče statistike smo iz računalniške evidence pridobili 22. 2. 2022.

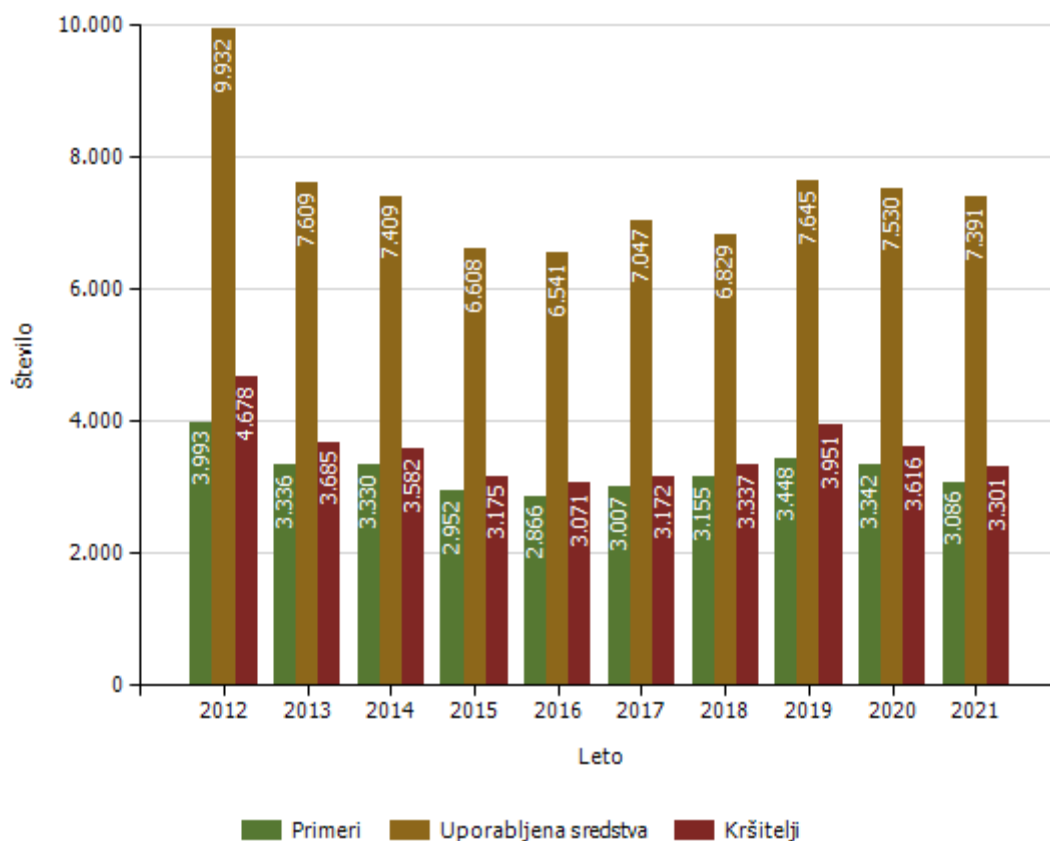
1 UPORABA PRISILNIH SREDSTEV ZOPER POSAMEZNIKE

1.1 Obseg in vrste uporabljenih prisilnih sredstev

Iz **statistike za letna poročila** izhaja, da so policisti v letu 2021 v **3.086 (3.342)** primerih zoper **3.301 (3.616)** oseb (posameznikov) uporabili **7.391 (7.530)** prisilnih sredstev¹.

Število uporabljenih prisilnih sredstev se je v primerjavi z letom prej **zmanjšalo za 1,9 %**, število primerov, ko so policisti uporabili prisilna sredstva, se je **zmanjšalo za 7,7 %**, število kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, pa se je **zmanjšalo za 8,7 %**.

Uporaba prisilnih sredstev zoper posameznike



Iz **tekoče statistike** izhaja, da so vodje enot ocenili, da so policisti od skupnega števila 7.395, **zakonito in strokovno uporabili 7.364** prisilnih sredstev; 6 zakonito, vendar nestrokovno; 5 nezakonito in nestrokovno, za 20 prisilnih sredstev pa ocena uporabe na dan pridobitve statističnih podatkov še ni bila vnesena oziroma ni bilo podatka. Delež zakonito in strokovno uporabljenih prisilnih sredstev znaša **99,6 %**. Od skupaj 7.395 prisilnih sredstev, so jih policisti **učinkovito uporabili 7.070** ali **95,6 %**, neučinkovito pa 308 (za 20 prisilnih sredstev ni podatka).

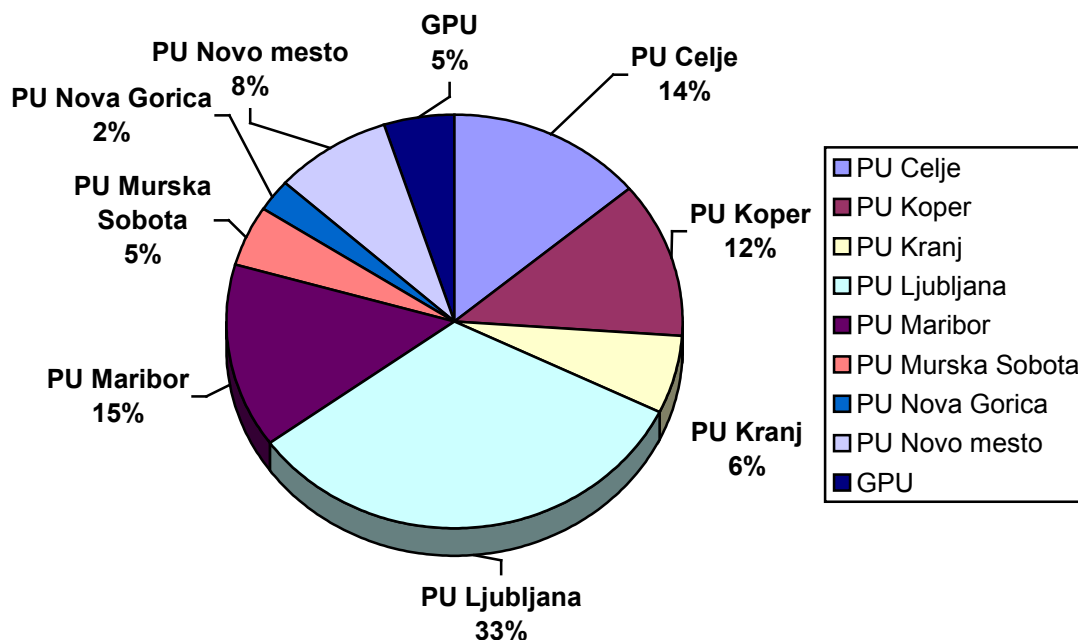
¹ Gre za uporabo prisilnih sredstev zoper posameznike, poleg tega pa so policisti prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev in opozorilnega strela zoper posameznike, po enotah

Organizacijska enota	Sredstva za vklepanje in vezanje	Telesna sila	Plinski razpršilec	Palica	Službeni pes	Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	Električni paralizator	Opozorilni strel	Skupaj
PU Celje	342	669	6	3	1				1	1.022
PU Koper	376	509	6	2		2	9			904
PU Kranj	262	186	5	1	2	2	1			459
PU Ljubljana	975	1.413	17	2	3	2				2.412
PU Maribor	365	673	26	3	3	1		1		1.072
PU Murska Sobota	146	194	4	2		2	10			358
PU Nova Gorica	61	112		2						175
PU Novo mesto	275	324	10	1		1				611
GPU	224	148	2	1	3					378
Skupaj	3.026	4.228	76	17	12	10	20	1	1	7.391

* Ne vsebuje podatkov o uporabi prisilnih sredstev zoper množico.

Deleži uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, po policijskih enotah v letu 2021



Iz grafa je razvidno, da so v letu 2021 največ prisilnih sredstev uporabili policisti PU Ljubljana (33 %), najmanj pa policisti PU Nova Gorica (2 %). Delež uporabe prisilnih sredstev policistov NOE GPU je bil 5 %.

Uporaba prisilnih sredstev in opozorilnega strela zoper posameznike

Subjekt	Leto									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sredstva za vklepanje in vezanje	4.041	3.486	3.429	2.889	2.858	2.957	3.123	3.839	3.409	3.026
Telesna sila	5.015	3.804	3.819	3.499	3.506	3.825	3.581	3.667	3.943	4.228
Plinski razpršilec	390	229	97	135	121	182	81	58	79	76
Palica	287	72	24	49	42	59	21	31	26	17
Službeni pes	26	3	25	14	2	5	10	16	35	12
Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	20	14	13	14	8	14	11	30	21	10
Konjenica*	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vodni curek*	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo**	68	0	0	0	0	0	0	1	5	20
Električni paralizator	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Strelno orožje	1	0	1	8	2	0	0	1	5	0
Posebna motorna vozila*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opozorilni strel	6	0	0	0	2	5	2	2	5	1
Ni podatka o vrsti prisilnega sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	9.857	7.608	7.408	6.608	6.541	7.047	6.829	7.645	7.530	7.391

* Od leta 2018 se prisilna sredstva, ki jih policisti uporabljajo zoper množico, vnašajo posebej in so podatki o njihovi uporabi prikazani v nadaljevanju analize.

** Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo smejo policisti uporabiti tako zoper posameznike kot zoper množico.

Največkrat so policisti uporabili **telesno silo** ter **sredstva za vklepanje in vezanje**, skupaj v kar **98,1 %**, uporaba drugih prisilnih sredstev pa je bila manj številna.

Opozorilni strel so policisti izstrelili **enkrat**, strelnega orožja pa **niso uporabili**.

2 POSLEDICE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV ZOPER POSAMEZNIKE IN NAPADOV NA POLICISTE

2.1 Poškodbe zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste

V letu 2021 je bilo v postopkih uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike poškodovanih **41** (65) kršiteljev in **63** (70) policistov. Poleg tega so bili pri 642 (695) kršiteljih in pri 27 (20) policistih vidni zunanji znaki zaradi uporabe prisilnih sredstev oziroma napadov med uporabo prisilnih sredstev (praske, odrgnine, druge manjše poškodbe kože).

Posledice uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike pri kršiteljih

Kršitelji	Leto									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brez posledic	4.032	3.088	3.097	2.670	2.543	2.540	2.673	3.199	2.850	2.617
Materialna škoda	2	2	3	4	2	4	3	5	6	3
Vidni zunanji znaki uporabljenega ps	552	520	425	442	473	585	608	692	695	642
Lahka telesna poškodba	91	75	54	59	53	45	51	57	64	39
Huda telesna poškodba	1		3	1	0	1	1	3	1	2
Posebno huda telesna poškodba					0					
Smrt				1	1					
Skupaj	4.678	3.685	3.582	3.177	3.072	3.175	3.336	3.956	3.616	3.303

Posledice uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike pri policistih

Policisti	Leto									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brez posledic	6.192	5.077	4.960	4.445	4.452	4.739	4.630	5.068	5.072	4.802
Materialna škoda	7	1	6	4	0	1	3	5	2	1
Vidni zunanji znaki uporabljenega ps	34	22	35	35	27	20	36	21	22	27
Lahka telesna poškodba	147	109	111	85	57	64	62	83	70	60
Huda telesna poškodba	1		0	1	1	0	4	2	0	3
Posebno huda telesna poškodba					1					
Smrt				0	0					
Skupaj	6.381	5.209	5.112	4.570	4.538	4.824	4.735	5.179	5.166	4.893

Telesno poškodovanih je bilo **1,2 %** (1,8 %) kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, delež vseh posledic (telesne poškodbe in vidni zunanji znaki uporabe prisilnih sredstev) pa je bil 20,7 % (21,1 %). Pri napadih je bilo telesno poškodovanih **1,3 %** (1,4 %) policistov, ki so uporabili prisilna sredstva, delež vseh posledic pa je bil 1,8 % (1,8 %).

Kot sredstva napadov kršiteljev, zaradi katerih so bili policisti, ki so uporabili prisilna sredstva, telesno poškodovani oziroma so utrpeli vidne zunanje znake, je bilo najpogostejše **odrivanje, prijemanje, davljenje (28-krat)**, udarec z roko (13-krat), drugo sredstvo napada (8-krat), napad z vozilom (2-krat), udarec z nogo oz. brca (1-krat), drugo hladno orožje (1-krat), drugi nevarni predmeti (1-krat) itn.

3 UPORABA PRISILNIH SREDSTEV ZOPER MNOŽICO

Poleg uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, pa so policisti v letu 2021 prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico. V **55** (8) primerih so zoper množico uporabili **126** (14) prisilnih sredstev.

Uporaba prisilnih sredstev zoper množico

	Leto									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Število primerov	0	0	0	0	0	0	0	3	8	55
Število uporabljenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	7	14	126

Zoper množico so policisti najpogosteje uporabili **plinska in druga sredstva za pasivizacijo – 69-krat**, nato plinski razpršilec – 26-krat, telesno silo – 25-krat, vodni curek – 2-krat, službenega psa – 2-krat, konjenico – 1-krat in posebna motorna vozila – 1-krat.

Uporaba prisilnih sredstev zoper množico

Skupina prisilnih sredstev	Število uporab									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sredstva za vklepanje in vezanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Telesna sila	0	0	0	0	0	0	0	3	4	25
Plinski razpršilec	0	0	0	0	0	0	0	0	4	26
Palica	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0
Službeni pes	0	0	0	0	0	0	0	3	0	2
Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Konjenica	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Vodni curek	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	0	0	0	0	0	0	0	0	2	69
Električni paralizator	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strelno orožje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posebna motorna vozila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skupaj	0	0	0	0	0	0	0	7	14	126

Prisilna sredstva zoper množico so najpogosteje uporabili policisti PU Ljubljana – 94-krat. Sledijo policisti PU Maribor, ki so prisilna sredstva zoper množico uporabili 11-krat, nato policisti GPU – 6-krat, policisti PU Celje – 5-krat, policisti PU Murska Sobota – 4-krat, policisti PU Kranj – 3-krat in policisti PU Novo mesto – 3-krat. Policisti PU Koper in PU Nova Gorica prisilnih sredstev zoper množico niso uporabili.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev zoper množico po enotah

Organizacijska enota	Sredstva za vklepanje in vezanje	Telesna sila	Plinski razpršilec	Palica	Službeni pes	Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	Konjenica	Vodni curek	Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	Električni paralizator	Štelno orožje	Posebna motorna vozila	Skupaj
PU Celje	0	1	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	5
PU Koper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PU Kranj	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
PU Ljubljana	0	19	22	0	2	0	1	0	50	0	0	0	94
PU Maribor	0	5	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	11
PU Murska Sobota	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	4
PU Nova Gorica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PU Novo mesto	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3
GPU	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	1	6
Skupaj	0	25	26	0	2	0	1	2	69	0	0	1	126

Policisti so prisilna sredstva zoper množico najpogosteje uporabili, ko so bili v skupini od 10 do 50 – 88-krat, nato, ko so bili v skupini 5 do 10 – 35-krat, ter ko so bili v skupni več kot 50 policistov – 3-krat. Najpogosteje so policisti prisilna sredstva uporabili zoper množico, v kateri je bilo več kot 50 kršiteljev – 88-krat, nato, ko je bilo v množici od 10 do 50 kršiteljev – 25-krat, ter ko je bilo v množici od 5 do 10 kršiteljev – 13-krat.

Številčnost množice, zoper katere so bila uporabljena prisilna sredstva, in številčnost policistov

		Število primerov									
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Policisti	od 5 do 10	0	0	0	0	0	0	0	7	4	35
	od 10 do 50	0	0	0	0	0	0	0	0	8	88
	več kot 50	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Kršitelji	od 5 do 10	0	0	0	0	0	0	0	3	3	13
	od 10 do 50	0	0	0	0	0	0	0	4	8	25
	več kot 50	0	0	0	0	0	0	0	0	3	88

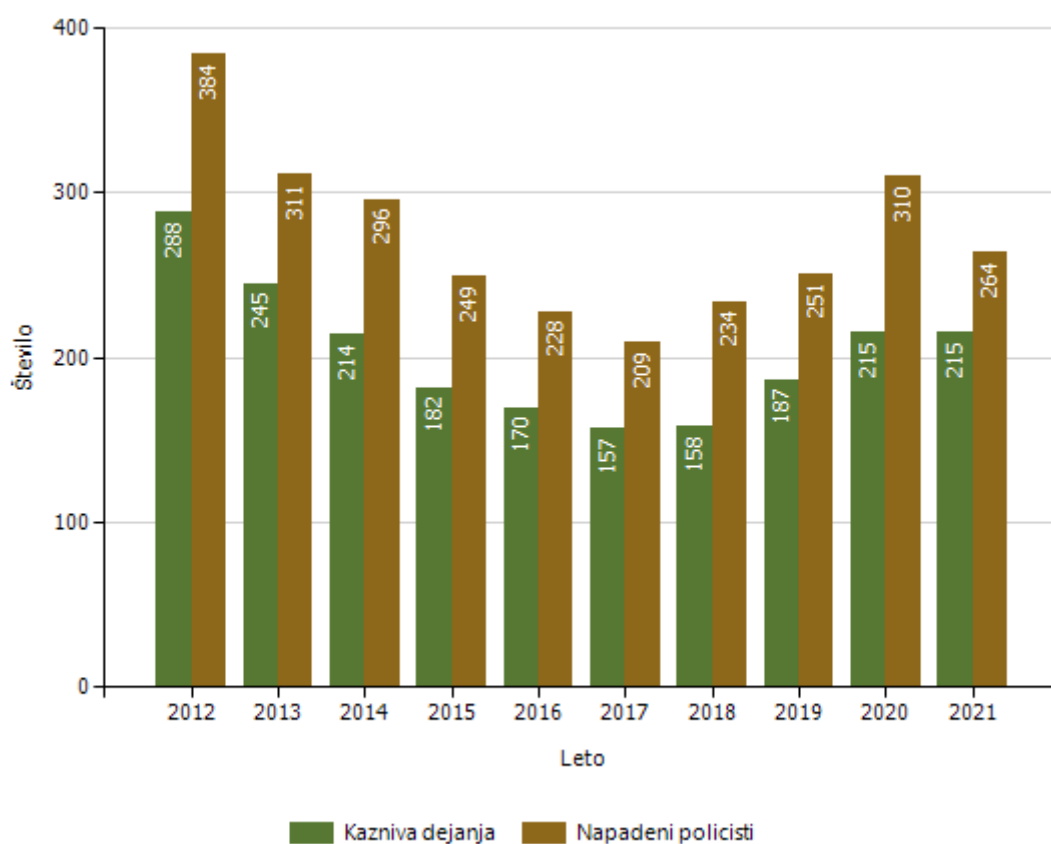
Podatki se zbirajo od leta 2018.

4 KAZNIVA DEJANJA NAPADOV NA POLICISTE

Med kazniva dejanja napadov na policiste so všteta kazniva dejanja po Kazenskem zakoniku RS (KZ-1), čl. 299 – Preprečitev uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi, 300 – Napad na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti, 301 – Sodelovanje v skupni, ki prepreči uradni osebi uradno dejanje in 302 – Hujskanje k upiranju.

V letu 2021 je bilo **215** (215) napadov na policiste, kar je enako kot v letu 2020. Pri tem je bilo oškodovanih **264** (310) policistov, kar je 46 oziroma 14,8 % manj kot v enakem obdobju lani. Največ napadov na policiste je bilo na območju PU Ljubljana – 83, sledita PU Celje – 36 in PU Novo mesto – 35, najmanj pa na območju PU Kranj – 7 in PU Nova Gorica – 8.

Kazniva dejanja napadov na policiste



	2020	2021	porast/upad (v %)
Število kaznivih dejanj (299,300,301 in 302. čl. KZ)	215	215	0
Število napadenih policistov	310	264	-14,8

Iz tekoče statistike – pregleda kaznivih dejanj napadov na policiste (tabela KRIM-STAT-30), je razvidno, da so bili policisti **najpogosteje napadeni v mesecu decembru – 28 napadov**, juliju – 26 napadov in januarju – 23 napadov, najmanj pa v aprilu – 10 napadov, in septembru – 8 napadov. Po dnevih v tednu, so bili policisti najpogosteje napadeni v petek – 28 napadov, najredkeje pa v četrtek in nedeljo, ko se je zgodilo po 23 napadov na policiste.

Kazniva dejanja napadov na policiste so se **najpogosteje zgodila na območju ceste, ulice ali trga v naselju – 47-krat**, stanovanjske hiše v naselju – 30-krat, stanovanja v bloku – 12-krat, parkirišča 11-krat, ceste izven naselja – 10-krat, prostorih policije – 9-krat, gostinskih objektov 3-krat in avtobusnih ter železniških postaj – 3-krat. Na drugih območjih so osumljenci policiste napadali redkeje.

Poleg napadov je bilo obravnavanih tudi **42 (60)** groženj policistom, kar je 18 oziroma 30 % manj kot v letu 2020. Med 42 grožnjami jih je bilo 38 ocenjenih z nizko stopnjo ogroženosti, 3 s srednjo stopnjo ogroženosti in 1 z visoko stopnjo ogroženosti. Največ groženj so prejeli policisti PU Novo mesto – 14, in policisti PU Celje – 9, najmanj pa policisti PU Nova Gorica, ki niso prejeli nobene grožnje, in policisti PU Koper, ki so prejeli 2 grožnji. V vseh primerih so bili izvedeni ustrezni ukrepi za zaščito ogroženih policistov.

Grožnje policistom

Stopnja ogroženosti	Leto									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nizka	62	58	64	53	56	37	35	43	53	38
Srednja	4	3	7	5	5	1	2	4	6	3
Visoka	1	0	0	1	2	1	0	1	1	1
Skupaj	67	61	71	59	63	39	37	48	60	42

5 UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK

Število uporabljenih prisilnih sredstev zoper posameznike v letu 2021 se je v primerjavi z letom 2020 **zmanjšalo za 1,9 %**. Število primerov, v katerih so policisti uporabili prisilna sredstva, se je **zmanjšalo za 7,7 %**, število kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, pa se je **zmanjšalo za 8,7 %**. Menimo, da je do upada števila primerov, v katerih so policisti uporabili prisilna sredstva zoper posameznike, oseb, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva in uporabljenih prisilnih sredstev, najverjetneje prišlo predvsem zato, ker je bilo zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 – zlastičasne omejitve gibanja ljudi, prepovedi zbiranja, prepovedi opravljanja gostinskih storitev in podobnih ukrepov, manj primerov oziroma situacij, ki pogosto vodijo v kršitve ter posledično v uporabo prisilnih sredstev.

V **98,1 % (97,7 %)** primerih so policisti uporabili sredstva za vklepanje in vezanje ter telesno silo, kar kaže, da upoštevajo načelo sorazmernosti oziroma da so pri opravljanju policijskih nalog praviloma uporabili najmilejši prisilni sredstvi. Policisti so v letu 2021 **opozorilni strel izstrelili enkrat** (leto prej petkrat), **strelnega orožja pa niso uporabili**. Leto prej so policisti strelno orožje uporabili petkrat, pri čemer sta v enem primeru dva policista skupaj petkrat uporabila to prisilno sredstvo, da sta odvrnila napad storilca z nožem.

Vodje enot in člani komisij za preveritev okoliščin uporabe prisilnih sredstev so ocenili, da so policisti **99,6 % prisilnih sredstev uporabili zakonito in strokovno, učinkovito pa so uporabili 95,6 % prisilnih sredstev**, kar kaže na visoko raven strokovne usposobljenosti policistov na tem področju.

Število poškodovanih kršiteljev pri uporabi prisilnih sredstev se je **s 65 zmanjšalo na 41** (39 lahkih in 2 hudi telesni poškodbi), število poškodovanih policistov, ki so uporabili prisilna sredstva, pa se je **s 70 zmanjšalo na 63** (60 lahkih in 3 hude telesne poškodbe). Pri 642 (695) kršiteljih in pri 27 (20) policistih so bili vidni zunanji znaki poškodb zaradi uporabe prisilnih sredstev oziroma napada med uporabo prisilnih sredstev (praske, odrgrnine, druge manjše poškodbe kože).

Z analizo uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike smo ugotovili tudi, da so policisti prisilna sredstva uporabili v povprečju na **72** (61) obravnavanih kaznivih ravnanj². Najpogosteje so prisilna sredstva uporabili policisti PU Ljubljana (na 47 obravnavanih kaznivih ravnanj) in PU Koper (na 50 obravnavanih kaznivih ravnanj), najredkeje pa policisti PU Nova Gorica (na 110 obravnavanih kaznivih ravnanj), PU Novo mesto (na 108 obravnavanih kaznivih ravnanj) in PU Murska Sobota (na 104 obravnavanih kaznivih ravnanj). Navedeno kaže na dejstvo, da policisti v veliki večini primerov policijsko nalogo izvedejo z milejšimi ukrepi in prisilna sredstva uporabijo le takrat, ko naloge na drug način ne morejo uspešno opraviti.

Poleg uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, pa so policisti **prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico**. Policisti so v **55** (8) primerih so zoper množico uporabili **126** (14) prisilnih sredstev. Občuten porast števila primerov in števila uporabljenih prisilnih sredstev zoper množico je posledica gostitve neprijavljenih javnih shodov – protestov zoper ukrepe za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19. Na teh protestih je prihajalo tudi do hujših in množičnih kršitev javnega reda, kar je terjalo povečanje uporabe prisilnih sredstev zoper množico. Policisti so zoper množico najpogosteje uporabili **plinska in druga sredstva za pasivizacijo – 69-krat**, nato plinski razpršilec – 26-krat, telesno silo – 25-krat, vodni curek – 2-krat, službenega psa – 2-krat, konjenico – 1-krat in posebna motorna vozila – 1-krat.

Policisti so prisilna sredstva zoper množico najpogosteje uporabili, ko so bili **v skupini od 10 do 50 – 88-krat**, nato, ko so bili v skupini 5 do 10 – 35-krat, ter ko so bili v skupni več kot 50 policistov – 3-krat. Najpogosteje so policisti prisilna sredstva uporabili zoper množico, v kateri je bilo **več kot 50 kršiteljev – 88-krat**, nato, ko je bilo v množici od 10 do 50 kršiteljev – 25-krat, ter ko je bilo v množici od 5 do 10 kršiteljev – 13-krat.

Komisije generalnega direktorja policije za preveritev okoliščin uporabe prisilnih sredstev v teh primerih, so ugotovile, da so policisti prisilna sredstva zoper množico uporabili zakonito in strokovno. V zvezi z uporabo prisilnih sredstev zoper množico, pri varovanju protestov 5. 10. 2021, v Ljubljani, je komisija generalnega direktorja policije ugotovila, da so policisti na splošno prisilna sredstva uporabili zakonito in strokovno, v nekaterih delih pa je komisija ugotovila tudi nepravilnosti in pomanjkljivosti. Zato je vodstvo policije naročilo izvedbo strokovnega posveta za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti pri varovanju javnih shodov. Strokovni posvet smo v Službi generalnega direktorja policije GPU izvedli v sodelovanju z Upravo uniformirane policije GPU in je bil zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 izveden z videokonferenco, v dveh terminih oziroma izvedbah – 27. in 28. 1. 2022. Prve izvedbe, 27. 1. 2022, se je udeležilo 69 udeležencev, druge izvedbe, 28. 1. 2022, pa se je udeležilo 79 udeležencev – skupaj **148 udeležencev**.

Ciljne skupine strokovnega posveta so bili:

- poveljniki PPE in njihovi pomočniki ter komandirji oddelkov PPE in njihovi pomočniki
- poveljujoči policisti posadke vodnega topa in posebnih motornih vozil ter policisti iz vodstev PKP Ljubljana, PPVSPK Maribor in policijskih postaj oziroma enot vodnikov službenih psov
- policisti, ki sodelujejo pri načrtovanju in vodenju varovanj javnih shodov – vodje SUP PU in vodje oddelkov za splošne policijske naloge v SUP PU oziroma policisti, ki jih nadomeščajo, ter drugi policisti.

Na strokovnem posvetu so bile obravnavane naslednje vsebine:

- Dajanje odredb za uporabo prisilnih sredstev zoper množico, dajanje ukazov policijskih vodij na kraju za uporabo prisilnih sredstev, zlasti prisilnih sredstev zoper množico, in ukazov za prekinitev uporabe prisilnih sredstev, prenos povratnih informacij o trenutnih varnostnih razmerah na kraju dogajanja do operativnega štaba oziroma vodstva varovanja

² Zajeti so postopki oziroma obravnavanja kršitev predpisov s področja javnega reda, cestnega prometa, tujcev in varovanja državne meje ter obravnavanja preiskanih kaznivih dejanj, ne pa tudi drugi postopki pri katerih ravno tako pogosto pride do uporabe prisilnih sredstev (npr. privedba na podlagi odredbe pristojnega organa, ugotavljanje identitete ipd.).

- Načini stopnjevanja uporabe prisilnih sredstev, zlasti prisilnih sredstev zoper množico (kadar je možno uporabiti več različnih tovrstnih prisilnih sredstev)
- Taktika in metodika hkratne uporabe službenih živali in drugih prisilnih sredstev (s ciljem zmanjšanja možnosti za izpostavljanje službenih živali delovanju plinskih sredstev, zagotavljanje sorazmernosti uporabe prisilnih sredstev, povečanje učinkovitosti uporabe prisilnih sredstev itn.)
- Taktika uporabe vodnega topa (načini uporabe vodnega curka, način stopnjevanje kombinirane uporabe vodnega curka in plinskih sredstev itn.)
- Zagotavljanje in uporaba zaščitne opreme ter opreme za vzdrževanje javnega reda in miru za policiste, ki niso pripadniki PPE
- Načini uporabe tehničnih sredstev za fotografiranje ter video in avdio snemanje (s ciljem zagotavljanja kakovostnih posnetkov, ki bodo policiji v pomoč pri dokazovanju storitev prekrškov in kaznivih dejanj ter opravičevanju pogojev za uporabo posameznih policijskih pooblastil)
- Komunikacija med policisti (s ciljem povečanja profesionalnosti dela)
- Druge vsebine ter razprava, vprašanja in pobude.

Izvajalci so na strokovnem posvetu pozornost namenili tako zakonskim pogojem za uporabo policijskih pooblastil pri varovanju javnih shodov kot samemu načinu izvedbe policijskih pooblastil – taktiki in metodiki dela. Pri tem je bil poudarek na pravilnih ukrepih pred izvedbo varovanja javnih shodov (pravilna priprava in načrtovanje ukrepov za varovanje javnih shodov, še posebej neprijavljenih javnih shodov), pravilni izvedbi samega varovanja javnih shodov (ukrepi, ki zagotavljajo zakonito, strokovno in učinkovito izvedbo nalog policije) ter pravilni izvedbi ukrepov po zaključenem varovanju javnih shodov (pravilno obveščanje pristojnih, strokovno evidentiranje izvedenih policijskih pooblastil, pravilno vodenje nadaljnjih prekrškovnih in (pred)kazenskih postopkov itn.). Izvajalci so opozorili tudi na zakonsko določena načela za izvedbo policijskih pooblastil, med katerimi so poudarili načelo enake obravnave, načelo zakonitosti, načelo sorazmernosti, načelo strokovnosti in integritete ter druga načela. Udeleženci strokovnega posveta so bili tako s predhodnimi dokumenti kot na samem strokovnem posvetu pozvani, **naj pridobljena znanja v čim večji meri in čim prej prenesejo na ostale policiste**, ki sodelujejo pri varovanjih javnih shodov, ter o izvedenih prenosih znanj poročajo GPU, kar so tudi realizirali.

Kaznivih dejanj napadov na policiste je v letu 2020 bilo **215** (215) oziroma enako kot v letu 2020. Pri tem je bilo napadenih 264 (310) policistov ali za **14,8% % manj** kot leto prej. Menimo, da so na upad števila kaznivih dejanj napadov na policiste najverjetneje vplivali enaki dejavniki kot pri uporabi prisilnih sredstev zoper posameznike; zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 (zlasti začasne omejitve gibanja ljudi, prepovedi zbiranja, prepovedi opravljanja gostinskih storitev in podobnih ukrepov) je bilo manj primerov oziroma situacij, ki pogosto vodijo v kršitve in napade na policiste. V letu 2021 ni bilo napadov na policiste, ki bi se končali s smrtjo policistov, vendar je prišlo do napadov, ki bi se lahko končali tragično za policiste, če ti ne bi uspešno odvrnili napade nase.

Policija je v letu 2020 obravnavala tudi **42** (60) groženj policistom, kar je 18 oziroma 30 % manj kot v letu 2020. Med 42 grožnjami jih je bilo 38 ocenjenih z nizko stopnjo ogroženosti, 3 s srednjo stopnjo ogroženosti in 1 z visoko stopnjo ogroženosti. V vseh primerih so bile izrečene grožnje posledica opravljanja policijskih nalog. Z ustrežno kvalifikacijo kaznivih dejanj in vrednotenjem resnosti groženj je bilo zagotovljeno učinkovito in racionalno načrtovanje ukrepov za zagotavljanje varnosti ogroženim policistom.

V Službi generalnega direktorja policije GPU področju uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste ves čas posvečamo posebno skrb in izvajamo ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju. V letošnjem letu smo poleg izvedenega strokovnega posveta za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti pri varovanju javnih shodov, po naročilu vodstva policije **opravili tudi analizo posledic uporabe prisilnih sredstev v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2021**, opravili pa bomo tudi **analizo uporabnosti palic kot prisilnega sredstva v policiji**. Ugotovitve analiz bodo v pomoč pri načrtovanju, organizaciji in izvedbi permanentnih ukrepov za izboljšanje stanja na področju uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste.